

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ *ET* CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

UAM dira ſit cancri ſævities, ab omnibus notum eſt. Et-ſi vitium illud, quamlibet corporis partem, offendere poſſit; frequentiùs tamen mammas feminarum infeſtat. Quà propter; ad Chirurgicas poſitiones remiſſâ cancri mammarii curatione, pectoris externas partes hìc perluſtrare juvat.

PARTIUM externarum pectoris, ſeu trunci partis collum inter & abdomen ſitæ, diverſa natura; aliæ oſſeæ, cartilagineæ; nonnullæ muſculoſæ; quædam vaſculoſæ, nerveæ, glanduloſæ; aliæ membranaceæ ſunt, & adipoſæ.

OSSIUM Thoracis ordo ſic ſe habet: regionem anteriorem ſternum & claviculæ, poſteriorem vertebræ duodecim & ſcapulæ, latera occupant coſtæ in veras & ſpurias diſtinctæ. Coſtæ propriâ cartilagine adauctæ, miram arcuato fornici ferè ſimilem, ſurſùm anguſtiorem, deorſùm verò ampliorem, machinam efficiunt.

DUO pectorales muſculi, & ſerratus major, partim mammis ſubjacentes, oris coſtarum, intercoſtalibus-ve muſculis & aliis, diverſimodè adhærent.

PECTORALIS majoris & latiſſimi dorſi humero inſertiones cavitatem axillarem efformant ; ubi à glandulis, pinguedine, & vaſis hùc & illùc ſerpentibus, plurima Chirurgo notanda veniunt.

MAMMAS, in anticâ thoracis regione ſitas eſſe, neminem fugit ; harum uſum & molem tùm à ſexu, tùm ab ætate, tùm deniquè à vario feminarum ſtatu, repetere neceſſarium eſt.

PRO diverſo, in prægnantibus, puerperis & lactantibus, ac in maribus & infantibus, mammarum uſu, ipſarum glandulæ ad conglobatas modò, modò ad conglomeratas revocandæ.

OB arteriæ mammariæ cum epigaſtricâ anaſtomoſim, mirum uteri cum mammis fieri conſenſum, quidam exiſtimarunt : exindè mulieres quinquaginta circiter annos natas, ſuppreſſis videlicet menſibus, cancro mammario magis obnoxias eſſe, nec immeritò putarunt.

DESCRIPTAS thoracis partes, communia velant tegumenta ; ex quibus ad mammæ centrum effloreſcit papilla, quam cingit areola.

EX CHIRURGIA.

CANCER, græcè Καρκίνωμα, tùm ut tumor, tùm ut ulcus ſpectari ſolet. Propriâ deſcriptione donatur quælibet cancri ſpecies.

CANCER tumor, eſt durus, inæqualis, quandoquè rotundus, calore & dolore lancinante moleſtus ; circa plures, inflatæ ſerpunt & prominent venæ ; in quibuſdam verò deliteſcunt. Alba vel rubra, livida vel nigra cutis, pro variis depravationibus, remanet. Nonnunquàm dolore, calore, pruritu & inflammatione ingraveſcentibus, ipſamet cutis, gangrænâ correpta, diſrumpitur.

LACERATA cute, hiat ulcus fœtidum, in ambitu ſubnigris turgeſcens venis : tenuis ac interdùm fæcibus vini ſimilis, manat ſanies, quæ acrimoniâ ſuâ non cutem tantùm, ſed & ſubjectas partes, multo cum dolore, corrodit & quaſi depaſcitur. Ex ulcere ſubpallidæ carnes acervatim luxuriant. Inverſis, retortiſque marginibus, horridum aſpectu ſe præbet cancer exulceratus.

CARCINOMATIS indoles cognitu difficilis : de illâ valdè inter

se dissentiunt authores. Nonnulli, à vermiculis carnes depascentibus; multi, malo lienis & jecoris habitu; alii verò, peculiari quodam vitio, carcinoma procreatum judicavêre.

CANCRI causa duplex; proxima, & remota. Retento in mammis humore, unius glandulæ, aut plurium glandularum vasa minima mox ingurgitantur. Concrescente humore, obturantur quoque vasa majora: hìnc circuitus liquorum in vicinis partibus impeditur: en causa proxima.

QUÆ, aut limpham spissare, aut vasorum tunicas deprimere & vellicare possunt, ictus, punctiones, lapsus, compressiones, suppressi menses, quandoquè hæmorroides, indebita victûs ratio, peculiare vitium, scilicet venereum, scrophulosum, scorbuticum, &c deniquè acria quævis sanguinis massam labefactantia, remotas inter causas annumerantur.

EX allatis descriptionibus, genuina patent cancrorum signa.

A carcinomatis causâ, situ, vetustate, gradu, & totius ægræ corporis habitu, prognosis habenda.

CUR multos per annos in eodem incrementi statu permaneat tumor; cur verò paucos intra menses, paucos-ve quandoquè dies ultramodùm adaugeatur; quænam exindè deduci debeant animadversiones; in motu fluidorum inquiratur argumentum.

TUTIÙS citiùs ve scalpello sanari cancros, ratio comprobant & experimenta. Si quis mali principiis obstare tentaverit, à medicamentis calefacientibus, & adurentibus, sese abstineat.

QUOD ad operationem spectat: acus veterum, forcipes, furcas, & alia hujusce generis rejicienda censemus.

CÙM de cancro exiguo & undiquè vacillante agitur, ægrâ ritè præparatâ & collocatâ, nunc perpendiculariter, nunc cruciatim; sola cutis rescindatur: deindè digitorum ope, apprehenso & sublevato tumore, textu cellulari hìc & illìc resecto, tumoris fiat extractio; & sic de cæteris tumoribus, si qui sint aut infra musculos, aut ad axillas usque, ne remaneat cancri redivivi germen.

CARCINOMATIS majoris, etiam exulcerati, corripiatur manu moles: tunc cutis ita circulariter secetur, ut tota deinceps auferatur cancri massa.

POST cancri amputationem, hæmorrogiæ raro metus: si ta-

men nimium accidat sanguinis effluvium, mox arte sistatur. Quidam astringentibus; quidam ligaturâ coercüerunt; sed ut plurimùm sola valet compressio.

ULCERE ablato vel tumore, plaga ut decet deligetur; dein venæ sectiones, & alia artis auxilia, quantùm opus erit, adhibeantur.

SI difficilè ad cicatricem ducatur plaga; vel, jam obductâ cicatrice, de novo hiascat ulcus fœdum; aut nobiliori parti aliquod immineat periculum: tunc laudatur fonticulus.

QUÆ tandem immedicabili cancro laborant, ad curationem palliativam confugiant; ideò jugi diætâ, potissimùm lacteâ, & topicis lenientibus: saluti suæ consulant.

Has positiones, DEO JUVANTE, & præside M. JOANNE-ANTONIO SILVY, Artium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* ANTONIUS TUSSANUS AMY *Claromontensis, in almâ universitate Parisiensi Artium Magister.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Sabati 16ª. *Januarii à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini* 1751.

PRO ACTU PUBLICO.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ Typographi 1751.